

Uczniowie Gimnazjum nr 2 w Dąbrowie zaprezentowali program „Misterium Krzyża”. FOT. ARCHIWUM G NR 2 W DĄBROWIE

Młodzież przygotowała misterium wielkanocne

DĄBROWA. Uczniowie Gimnazjum nr 2 w Dąbrowie Tarnowskiej przygotowali refleksyjny program „Misterium Krzyża”. Wzięta w nim udział społeczność szkolna.

Uczniowie Gimnazjum nr 2 wysłuchali refleksji, dla których temem była muzyka oraz obejrzeni projekcje multimedialne i fragmenty filmu „Pasja”. W programie wystąpili uczniowie klasy III a: Ewelina Borska, Sylwia Kowalczyk, Krzysztof Dorosz, Piotr

Sowa oraz Anna Zych z klasy II b, Ewa Bujak z klasy I a i Daniela Krawczyk z klasy I b. Scenariusz przygotowali Mirosław Sajdak i ksiądz Mariusz Ogorzelec, którzy także czuwali nad przebiegiem uroczystości. Programowy towarzyszyła wystawa plastyki obrzędowej przygotowana przez Janinę Mikos.

W drugiej części akademii wicedyrektor szkoły Paweł Golemo wręczył nagrody uczniom, laureatom konkursów pisanek i plastyki obrzędowej. **(BAJA)**

NAJPOPULARNIEJSZY STRAŻAK REGIONU TARNOWSKIEGO

Stanisław Bukowiec (powiat bocheński)	☐
Adam Cebula (powiat brzeski)	☐
Tadeusz Cichoń (powiat bocheński)	☐
Kazimierz Dudzik (powiat tarnowski)	☐
Stanisław Giemza (powiat brzeski)	☐
Kazimierz Giża (powiat dąbrowski)	☐
Bogustaw Kamiński (powiat brzeski)	☐
Bernard Karasiewicz (powiat tarnowski)	☐
Kazimierz Kieroński (powiat tarnowski)	☐
Zbigniew Karciński (powiat tarnowski)	☐
Paweł Kraj (powiat brzeski)	☐
Andrzej Kuta (powiat tarnowski)	☐
Mieczysław Nowak (powiat bocheński)	☐
Kazimierz Olearczyk (powiat dąbrowski)	☐
Tadeusz Olszewski (powiat bocheński)	☐
Zenon Pajor (powiat tarnowski)	☐
Krystyna Świątek (powiat dąbrowski)	☐
Michał Urbaniak (powiat dąbrowski)	☐
Jan Wzorek (powiat tarnowski)	☐
Stanisław Zięba (powiat tarnowski)	☐

Zaznacz na kuponie swojego kandydata (tylko jednego), wtnij kupon i przynieś lub przyslij do naszej redakcji. „Dziennik Polski”, ul. Legionów 2/3-4, 33-100 Tarnów

Imię .....

Nazwisko .....

Adres .....

Wypełnienie kuponu jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych przez Wydawnictwo Jagiellonia SA na potrzeby tego plebiscytu.

DZIENNIK POLSKI

Magia pisanki

ZWYCZAJE I OBYCZAJE. Jaja symbolizują początek życia i mają szczególną moc oddziaływującą na... złe duchy.

Symbol życia, jakim jest jajko, zdominował święta wiosenne. Na całej kuli ziemskiej, jak dowodzą badania archeologiczne pełniło jajko funkcje uniwersalnego fetysza. Jak pisze Jacek Oledzki w „Wyrzeczysku” wynikało to z oczywistego faktu: „jest jajko życiem, jego kwintesencją i potencją. Życie to wylania się z zamkniętej kulistej skorupki z jej nieruchomego wnętrza. Powstaje na oczach człowieka. Zawiera nieprzenikloną, lecz przekonującą tajemnicę”.

Już w starożytności jajko było przedmiotem kultu. Symbolizowało świat, płodność, zdrowie i szczęście. Uważano, że jest ono początkiem wszystkiego. Miało olbrzymie jajko wyjść z ust najwyższego Boga. Dlatego też zawieszano jajka u sufitu egipskich świątyni.

Było też atrybutem egipskiego boga Ptach, który jako garniarz nadał kształt światu w formie jaja. Podczas pracy bóg - garniarz stłukł jajo i dlatego nastąpił podział świata.

W każdym domu starano się mieć jajo, które miało chronić od nieszczęść i kłopotów. Wiosną jajo zakopywano w ziemię, aby „spotęgować jej urodzajność”. Podobno dzięki temu rytuałowi miały być lepsze plony. Jajo symbolizowało świat, nadzieję chrześcijańską, i nadzieję na życie wieczne, narodziny, płodność, początek, prazródło życia, szczęście, zdrowie, zmartwychwstanie, życie duszy po śmierci i błogosławieństwo. Sztuka zdobienia jaj znana była już słowianom w dziewiątym wieku.

O zabawach z malowanymi jajami wspominał Wincenty Kadłubek w swojej dwunastowiecznej kronice „Polacy z dawien dawna byli zawistni i niestali, bawili się panami swymi jak malowanymi jajkami”. O ich malowaniu i zwyczaju barwienia pisał Owidiusz, Pliniusz, Juwenalis i encyklopedysta Zygmunt Gloger. Od setek wieków uważano jajko za siłę przeciwdziałającą złym duchom, używane było w kulcie zmarłych jako uczta dziewiątego dnia zamykająca okres żałoby. Wkładano jajko nieboszczykom do grobów, aby oczyścić ich ze wszystkich nieprawości, wierząc, że jeżeli się tego nie uczyni jego duch będzie się błakał po świecie. Wiara w siłę przeciwdziałającą złym mocom sprawiła, że używano jajek jako „kamienia węgielnego”, przy

zakładaniu wielkich miast, budowli (np. Kościoła Mariackiego), czy przy budowie nowych domów.

Jajko związane jest ściśle z każdym ważnym momentem pracy rolnika. Kiedy wiosną po raz pierwszy wyprowadzono bydło na pastwisko kładziono na progu stajni jajko. Po przejściu krów oddawano je biednym z prośbą o modlitwę o bydło. Po grzbietach krów, koni, owiec toczono jajko po to, aby bydło przez lato stało się kragle jak jajko, konie zaś biegały tak szybko jak ono się toczy. Wierzono, że jajka mają moc przyciągania do siebie ciężającej na człowieku lub zwierzęciu choroby.

Podania i legendy z dziesiątego wieku mówią, iż zwyczaj malowania jajek wielkanocnych wprowadziła święta Magdalena. Kiedy płakała przy pustym grobie miał się jej uka-

- to te pomalowane na jeden kolor. Są też rysowanki lub skrobanki, jeżeli na jednostajnym tle wymalowany jest deseń. Pisankami lub piskami nazywamy jajko malowane na jeden kolor lub kilka kolorów z białym wzorem.

Piękna ozdobiona pisanka mogła być nawet królewskim darem. Dla Króla Francji Ludwika XV pisanki malowali Watteau i Boucher.

Francuski złotnik Carl Faberge pracujący na dworze cara Rosji Mikołaja II wykonał jajko arcydzieło z emalii, złota, srebra, rubinów, szafirów, pereł we wnętrzu, którego było jedenaście miniaturowych portretów carskiej rodziny.

Był w Polsce zwyczaj, że przed śniadaniem wielkanocnym już poświęcone jaja umieszczano w koszyku. Chodzono z nimi wśród gości wielkanocnych zaczynając loso-

Już w starożytności jajko było przedmiotem kultu. Symbolizowało świat, płodność, zdrowie i szczęście. Uważano, że jest ono początkiem wszystkiego.

zać anioł i rzec „Nie płacz Chrystus zmartwychwstał”. Po przyjściu do domu zauważyła, że wszystkie jajka się zaczęły wienić. Wysłała przed dom, rozdała je napotkanym apostołom obwieszając tę nowinę. Jeżeli dać wiarę innej wersji Maria Magdalena, kiedy przyszła do Heroda z prośbą by ulitował się nad Jezusem, podarowała mu kilka jajek malowanych. Ta legenda dała początek wierze, że to dziewczęta powinny malować jajka a najważniejsze z nich ofiarować swoim chłopcom, co zjedna ich miłość i wierność. Są też legendy związane, z kamienianiem Chrystusa przez Żydów. Jedna z nich mówi, że aniołowie chcąc przeszkodzić w dręczeniu Chrystusa rozsypali pisanki, aby Żydów zabrać. Inna mówi, że podczas prowadzenia Chrystusa na Golgotę Żydzi rzucali w Chrystusa kamieniami a te z woli Boga zamieniały się w pisanki, aby zaoszczędzić mąk synowi Bożemu. Jest jeszcze więcej legend, ale jedno jest pewne, że zwyczaj malowania pisanek nie zaginał.

Mamy, więc kraszanki, malowanki, byczki, ałunki, hałunki

wanie od seniora. Każdy wybierał mając zawiązane oczy pisankę a następnie wróżył sobie, co go czeka w najbliższej przyszłości.

Jajkiem poświęconym gospodarz dzielił się z bydłem a skorupki pokruszone dawał kurodki w koszyku by się dobrze niosły i dodawał do nasion żeby rośliny dobrze rosły.

Panny, które chcą wyjść za mąż powinny myć ręce w wodzie, w której gotowały się jajka przeznaczone na święcone lub wielkanocne śniadanie. Jeżeli chcą zwrócić uwagę kogoś wybranego powinny go skłonić najlepiej fortelem by i on umył dłonie w tej samej wodzie. Sukces gwarantowany i małżeństwo pewne, najpóźniej przed następną Wielkanocą!

Z okazji Wielkanocnych Świąt obdarowujemy się nawzajem pisankami. Niech podarowana wielkanocna pisanka bez względu na kolor będzie dla nas symbolem zwycięstwa dobra nad złem, prawdy nad kłamstwem, ducha nad naturą i nadzieją na lepsze jutro.

TADEUSZ MĘDZEŁOWSKI
tarnow@dziennik.krakow.pl

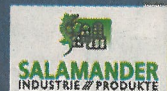
131209D4TA

Okna Pawłowski

Tarnów, ul. Kasprowicza 70 tel. 014/ 629 44 29

zapraszamy: poniedziałek - piątek od 8:00 do 16:30 w soboty od 8:00 do 12:00

NAJWIĘKSZY WYBÓR OKIEN W SYSTEMIE SALAMANDER

www.OknaPawlowski.pl